

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Řehákové a soudců Mgr. Martina Kříže a JUDr. Ivanky Havlíkové v právní věci žalobce: **Mgr. J. K.**, zast. JUDr. Zdeňkem Hlavešem, advokátem se sídlem Šumperk, Slovanská 20, proti žalovanému: **Policejní prezidium České republiky**, se sídlem Praha 7, Strojnická 27, v řízení o žalobě proti rozhodnutí policejního prezidenta ze dne 24.4.2009, č.j. PPR-5457-8/ČJ-2009-99KP

t a k t o:

- I. **Rozhodnutí policejního prezidenta ve věcech služebního poměru ze dne 24.4. 2009, č.j. PPR-5457-8/ČJ-2009-99KP se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 12.881,60 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce, advokáta JUDr. Zdeňka Hlaveše.**

O d ů v o d n ě n í:

Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“) vydaným podle § 190 odst. 8 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“) žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil odvoláním napadené rozhodnutí ředitele Krajského ředitelství policie Severomoravského kraje ve věcech služebního poměru ze dne 10. 2. 2009 číslo: ŘSMK-22/2009, kterým byl žalobce podle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru propuštěn ze služebního poměru příslušníka Policie České republiky pro porušení služebního slibu zavrženíhodným jednáním, které má znaky trestného činu poškozování cizích práv podle § 209 odst. 1 písm. a) trestního zákona a je způsobilé ohrozit

dobrou pověst bezpečnostního sboru, spočívající v tom, že od přesně nezjištěné doby roku 2008 do 6.2.2009 po předchozí domluvě vykonával na Pedagogické fakultě Ostravské univerzity zkoušky za nrap. M. J., studenta 3. ročníku kombinovaného studia studijního oboru Prevence a resocializace a při skládání zkoušek vystupoval pod identitou nrap. M. J., čímž příslušné pedagogické pracovníky Ostravské univerzity uvedl v omyl a poškodil práva této vzdělávající instituce.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí odvolací orgán nejprve konstatoval, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně shledal řádně odůvodněným, a tedy i přezkoumatelným. Dále uvedl, že podle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru musí být příslušník propuštěn, porušil-li služební slib tím, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru. Z uvedeného ustanovení vyplývá, že příslušný služební funkcionář je povinen propuštění realizovat po splnění stanovených podmínek. První podmínka spočívá v tom, že se příslušník dopustil zavrženíhodného jednání, tj. jednání, které je pro společnost zcela nepřijatelné. Druhou podmínkou je, aby zavrženíhodné jednání mělo znaky trestného činu. Třetí podmínkou je, aby zavrženíhodné jednání bylo způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru.

V dané věci ředitel Krajského ředitelství policie Severomoravského kraje na základě zaslání protokolu o výsledku zadrženého (žalobce) získal informaci, že policejní orgán Inspekce Policie ČR vede úkony trestního řízení ve věci podezření ze spáchání trestného činu poškození cizích práv podle § 209 odst. 1 trestního zákona, kterého se žalobce včetně nrap. M. J. mohli dopustit tím, že od přesně nezjištěné doby roku 2008 do 6.2.2009 po předchozí vzájemné domluvě žalobce vykonával zkoušky na Ostravské univerzitě, Pedagogické fakultě za nrap. M. J., který je zapsán jako student 3. ročníku kombinovaného studia obor sociální politika a resocializace, kdy Ostravská univerzita byla uváděna v omyl tím, že žalobce, ačkoliv není studentem Ostravské univerzity, vystupuje při skládání zkoušek pod identitou nrap. M. J. Žalobce ve své výpovědi uvedl, že nrap. M. J. je jeho kamarádem. Když začal studium, požádal žalobce o pomoc při doučování. Později, údajně snad v roce 2007, došlo k tomu, že některé zkoušky začal žalobce vykonávat za nrap. J. Kolik zkoušek takto vykonal, již žalobce přesně nevěděl a nevzpomněl si ani na přesné období, kdy takto začal jednat. Mělo se však jednat o banální zkoušky, které probíhaly formou písemných testů, při kterých byl nrap. J. někdy přítomen. Dne 6.2.2009 byli s nrap. J. dohodnuti, že za něj vykoná zkoušku z anglického jazyka. Zkoušející Mgr. Š. se proto žalobce představil jako M. J. a zkoušku vykonal s výborným výsledkem. Po opuštění zkoušky byl zadržen pracovníky Inspekce Policie ČR. Dále žalobce ve výpovědi uvedl, že takto jednal v úmyslu pomoci kamarádovi, nebyl k tomu nijak nucen. To, že bude některé zkoušky vykonávat za M. J., byl nápad žalobce, který avšak opětovně zdůraznil, že k tomu nebyl nijak nucen a že takto jednal nezištně a z kamarádství. Nechtěl tímto jednáním nikomu ublížit a neodhadl, co tímto může způsobit. K písemnému testu ze dne 12.12.2008 z předmětu sociální a pedagogická práce s mnohahproblémovými rodinami, v jehož pravém horním rohu je uvedeno jméno M. J., žalobce uvedl, že tento test rovněž psal za M. J., který se v době psaní testu pohyboval někde v prostorách školy. V návaznosti na tuto skutečnost žalobce souhlasil s poskytnutím vzorku písma opisem části textu zmíněného písemného testu. Dle odvolacího orgánu se tedy nejedná o pouhou subjektivní domněnku ředitele Krajského ředitelství policie Severomoravského kraje, ale podezření z protiprávního jednání žalobce je důvodné, čímž je splněna podmínka pro propuštění ze služebního poměru, a to zavrženíhodné jednání, které má znaky trestného činu.

Ředitel Krajského ředitelství policie Severomoravského kraje při vydání rozhodnutí považoval jednání žalobce za způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru, neboť toto jednání ohrožuje důvěru občanů v bezpečnostní sbor a poškozují jeho dobré jméno na veřejnosti. Zvláštnost postavení policisty ve společnosti, daná jemu svěřenými pravomocemi, musí být vyvážena jeho smyslem pro povinnost dodržovat zákony a veřejností je očekáváno, že se tak policisté budou chovat. Policista, který sám zákony porušuje, nemůže mít příslušnou důvěru, a tím je i snížena důvěra občanů v činnost bezpečnostního sboru. Ředitel Krajského ředitelství policie Severomoravského kraje zhodnotil všechny známé aspekty a usoudil, že jsou naplněny všechny předpoklady uvedené v ustanovení § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru. Odvolací orgán se ztotožnil s názorem ředitele Krajského ředitelství policie Severomoravského kraje, že žalobce svým jednáním porušil služební slib podle ustanovení § 17 odst. 3 zákona o služebním poměru. Služebním slibem se žalobce mimo jiné zavázal k tomu, že bude důsledně dodržovat právní a služební předpisy, a že se bude vždy a všude chovat tak, aby svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru. Každé protiprávní jednání příslušníka má obecně vzato způsobilost ohrozit dobré jméno bezpečnostního sboru. Jednání, kterého se žalobce dopustil, má znaky výše uvedeného trestného činu a jako takové ho lze jednoznačně chápat jako zavrženíhodné. Žalobcova vázanost služebním slibem podle § 17 odst. 3 zákona o služebním poměru je dána přechodným ustanovením § 221 téhož zákona, podle něhož se složení služební přísahy podle dosavadních právních předpisů považuje za složení služebního slibu podle zákona.

Odvolací orgán v odůvodnění napadeného rozhodnutí dále uvedl, že ředitel Krajského ředitelství policie Severomoravského kraje neposuzuje jednání příslušníka jako orgán činný v trestním řízení a nečiní trestně právní úsudek, který by vedl k porušení zásady presumpce neviny. Jednání příslušníka je posuzováno toliko z pohledu vykazování znaků trestného činu uvedených v právním předpisu. Rozhodnutí o tom, zda následek dosahuje intenzity požadované trestním zákonem, tedy - jak namítá žalobce - zda skutečně svým jednáním způsobil vážnou újmu na právech jiného, přísluší orgánu činnému v trestním řízení, stejně jako závěr o tom, o jakou formu zavinění se jedná. Podmínkou propuštění podle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, jak shora uvedeno, je skutečnost, že se příslušník dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu, nikoliv, že „jde o trestný čin“ - jak uvádí žalobce. K námitce žalobce, že v jeho případě by byl namíste postup podle ustanovení § 40 odst. 1 zákona o služebním poměru, tj. zproštění výkonu služby, odvolací orgán uvedl, že rozhodnutí o tom, zda příslušník bude zproštěn výkonu služby nebo propuštěn ze služebního poměru, záleží na zjištění skutkových okolností konkrétního případu, a jsou-li zjištěny všechny podmínky stanovené pro propuštění ze služebního poměru, musí být příslušník podle ustanovení § 42 zákona o služebním poměru propuštěn.

Odvolací orgán na základě zjištěných skutečností přijal závěr, že žalobce se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru, a naplnil tím podmínky pro propuštění ze služebního poměru stanovené ustanovením § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru.

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí. V žalobě předně namítl, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s § 180 odst. 5 věty druhé zákona o služebním poměru, které stanoví, že služební funkcionář si nemůže učinit úsudek o osobním stavu příslušníka a o tom, zda byl spáchán trestný čin a kdo za něho odpovídá. Ředitel Krajského ředitelství policie Severomoravského kraje v rozhodnutí ve věcech služebního poměru ze dne 10. 2. 2009 uvedl, že žalobce se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu poškozování cizích práv podle § 209

odst. 1 písm. a) tr. zákona. Tím v rozporu s § 180 odst. 5 věty druhé zákona o služebním poměru a článkem 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod učinil závěr, že se žalobce dopustil uvedeného trestného činu. To žalobce popírá, neboť dle jeho názoru nejsou dány všechny znaky tohoto trestného činu, zejména není dán znak objektivní stránky trestného činu, spočívající ve způsobení vážné újmy na právech jiného - Pedagogické fakulty Ostravské univerzity. Vzhledem k charakteru popsaného jednání, které žalobce nezpochybňoval, a skutečnosti, že toto jednání bylo vůči M. J. posouzeno jako disciplinární přestupek, žalobcovo jednání rovněž nevykazuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost ve smyslu § 3 odst. 4 tr. zákona.

Žalobce má za to, že jeho jednání sice bylo v rozporu se zákonem o služebním poměru a s ustanovením § 64 zákona č. 111/1998 Sb., ale nebylo způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru, jak to výslovně vyžaduje citované ustanovení § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru.

Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že rozhodnutí služebního funkcionáře není rozhodnutím o vině a trestu za trestný čin. V řízení o propuštění ze služebního poměru služební funkcionář nerozhoduje o tom, zda se příslušník dopustil trestného činu. Jedná se o odlišné řízení, ve kterém služební funkcionář posoudí, zda se policista dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru. Trvat na požadavku, že příslušníka policie lze propustit jen po vyřešení otázky, zda se dopustil trestného činu, by mělo za následek praktickou neaplikovatelnost § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, a to vzhledem k lhůtě uvedené v § 42 odst. 4 tohoto zákona. V tomto případě tedy služební funkcionář nemůže postupovat v rozporu s ustanovením § 180 odst. 5 zákona o služebním poměru a s Listinou základních práv a svobod. Služební funkcionář zjistil stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a dále zdůvodnil, v čem spatřuje zavrženíhodnost žalobcova jednání a jak je toto jednání způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru. Současně je v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedeno, z jakých skutkových okolností služební funkcionář dovozuje znaky trestného činu poškozování cizích práv.

V podání ze dne 5.9.2011 žalobce poukázal rozsudek Krajského soudu v Ostravě, č.j. 3 To 501/2010-316 ze dne 17.6.2011, který nabyl právní moci dne 17.6.2011 a jímž byli žalobce a M.J. zproštěni obžaloby, která jim kladla za vinu spáchání trestného činu poškozování cizích práv podle § 209 odst. 1 písm. a/ tr. zákona.

Při ústním jednání před soudem setrval žalobce na podané žalobě. Právní zástupce žalobce k věci samé uvedl, že ve světle judikatury Nejvyššího správního soudu (rozhodnutí ve věci sp.zn. 6 Ads 25/2009) je skutková a právní podstata věci jednoznačná, neboť nedošlo k naplnění podmínky propuštění žalobce ze služebního poměru, kterou je existence trestného činu. Poukázal přitom na rozhodování Krajského soudu v Ostravě a Nejvyššího soudu o dovolání v trestním řízení vedeném proti žalobci, které bylo ukončeno se závěrem, že nebyla naplněna objektivní stránka trestného činu spočívající ve způsobení vážné újmy a nadto ani subjektivní stránka trestného činu, tj. zavinění. Napadené rozhodnutí policejního prezidenta oproti tomu vychází z toho, že jde o trestný čin. Ze čtyř podmínek pro propuštění ze služebního poměru chybí naplnění podmínky znaků trestného činu.

Zástupce žalovaného při jednání před soudem uvedl, že při rozhodování o propuštění ze služebního poměru služební funkcionář nerozhoduje o tom, zda se policista dopustil trestného činu či nikoliv, ale posuzuje jednání, které má znaky trestného činu. Služební funkcionář nemusí vyčkat rozhodnutí soudu v trestním řízení o tom, že byl spáchán trestný čin, což vyplývá i z důvodové zprávy k zákonu o služebním poměru. Skutkový stav dané

věci žalovaný považuje za nesporný. Domnívá se, že propuštění žalobce ze služebního poměru bylo důvodné. Žalobci vytýkané jednání se zpočátku jeví jako trestný čin, a proto služební funkcionář dospěl k závěru, že žalobce naplnil i podmínku znaků trestného činu. Žalovaný poukázal rovněž na to, že Nejvyšší soud v trestním řízení ve svém rozsudku uvedl, že žalobce byl propuštěn ze služebního poměru, neboť jeho jednání je způsobilé ohrozit dobrou pověst policie a společnost ho nemůže tolerovat.

Soud při jednání provedl důkaz rozsudkem Krajského soudu v Ostravě, č.j. 3 To 501/2010-316 ze dne 17.6. 2011, který nabyl právní moci dne 17.6.2011. Z provedeného důkazu soud zjistil, že žalobce a M. J. byli tímto rozsudkem zproštěni obžaloby, která jim kladla za vinu spáchání trestného činu poškozování cizích práv podle § 209 odst. 1 písm. a/ tr. zákona, jehož se měli dopustit tím, že žalobce po předchozí vzájemné domluvě za svého kamaráda M. J., který byl studentem Pedagogické fakulty Ostravské univerzity, obor sociální pedagogika - prevence a resocializace, dne 12.12.2008 v době od 11.50 hodin do 12.15 hodin v Ostravě, na ul. Čs. Legií, na Ostravské univerzitě vykonal písemnou zkoušku z předmětu „sociální a pedagogická práce s mnohaproblémovými rodinami“, kterou podepsal jako M.J., a dne 6.2.2009 v době kolem 9.30 hodin v Ostravě, na ul. Varenské v Centru jazykové přípravy za M. J. vykonal ústní zkoušku z jazyka anglického, čímž zkoušející pracovníky Pedagogické fakulty Ostravské univerzity uvedli v omyl, že zkoušky úspěšně složil student M.J., jehož studijní znalosti nebyly předmětnými zkouškami přezkoumány a prověřeny, neboť je osobně nevykonal, a tím porušili právo Pedagogické fakulty Ostravské univerzity ověřovat znalosti studentů zkouškou podle zkušebního řádu ve smyslu ustanovení § 63 odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, právo na přiznání akademického titulu pouze těm studentům, kteří řádně vykonali všechny předepsané zkoušky podle ustanovení § 2 odst. 9 zákona č. 111/1998 Sb., a právo na zachování dobré pověsti této vysoké školy podle ustanovení § 19b odst. 2, 3 občanského zákoníku, a závažně tak poškodili dobré jméno, pověst a společenskou prestiž Pedagogické fakulty Ostravské univerzity, když označený skutek není trestným činem. V odůvodnění zprošťujícího rozsudku Krajský soud v Ostravě konstatoval, že Nejvyšší soud ČR v neveřejném zasedání konaném dne 30.3.2011 usnesením č.j. 6 Tdo 217/2011-22 na základě dovolání obžalovaných (žalobce a M. J.) zrušil rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 24.8.2010 č.j. 3 To 501/2010-269 a všechna další rozhodnutí na zrušený rozsudek obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu a Krajskému soudu v Ostravě přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Nejvyšší soud shledal dovolání obou obžalovaných důvodným a jeho právní závěry, které Krajský soud v Ostravě podrobně citoval, jsou pro krajský soud závazné.

Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s.ř.s.).

V posuzované věci vyšel soud z následně uvedené právní úpravy:

Podle § 17 odst. 3 zákona o služebním poměru služební poměr vzniká dnem, který je stanoven v rozhodnutí o přijetí do služebního poměru. V den nástupu k výkonu služby skládá příslušník služební slib, který zní: "Slibuji na svou čest a svědomí, že při výkonu služby budu nestranný a budu důsledně dodržovat právní a služební předpisy, plnit rozkazy svých nadřízených a nikdy nezneužiji svého služebního postavení. Budu se vždy a všude chovat tak, abych svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru. Služební povinnosti budu plnit řádně a svědomitě a nebudu váhat při ochraně zájmů České republiky nasadit

i vlastní život." Služební slib se považuje za složený, jestliže jeho text stvrdí příslušník svým podpisem. V případě, že se příslušník ke složení slibu nedostaví nebo odmítne složit služební slib anebo jej složí s výhradami, služební poměr mu nevznikne.

Podle § 42 odst. 1 písm. d/ zákona o služebním poměru příslušník musí být propuštěn, jestliže porušil služební slib tím, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru.

Podle § 180 odst. 5 zákona o služebním poměru vyskytne-li se v řízení otázka, o které již bylo pravomocně rozhodnuto příslušným orgánem, je služební funkcionář rozhodnutím vázán. Jestliže vydání rozhodnutí závisí na řešení otázky, která nepřísluší služebnímu funkcionáři rozhodnout a která dosud nebyla pravomocně vyřešena, služební funkcionář může dát příslušnému orgánu podnět k zahájení řízení o dané otázce nebo si o ní může učinit úsudek. Služební funkcionář si nemůže učinit úsudek o osobním stavu příslušníka a o tom, zda byl spáchán trestný čin a kdo za něj odpovídá. Probíhá-li před příslušným orgánem řízení o předběžné otázce, vyčká služební funkcionář jeho výsledku.

Podle § 209 odst. 1 písm. a/ zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, ve znění pozdějších předpisů, kdo jinému způsobí vážnou újmu na právech tím, že uvede někoho v omyl, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

Podle článku 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod každý, proti němuž je vedeno trestní řízení, je považován za nevinného, pokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem soudu nebyla jeho vina vyslovena.

Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná. Soud o věci uvážil takto:

Nelze přisvědčit námitce žalobce, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s ust. § 180 odst. 5 věty druhé zákona o služebním poměru a že žalovaný při jeho vydání porušil zásadu presumpce nevinny zakotvenou v článku 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Je třeba zdůraznit, že napadené rozhodnutí (ve spojení s rozhodnutím správního orgánu I. stupně) *není rozhodnutím o vině a trestu za spáchání trestného činu*, které je oprávněn vydat toliko soud, ale rozhodnutím služebního funkcionáře o propuštění žalobce ze služebního poměru příslušníka Policie ČR, vydaným podle zákona o služebním poměru. Tento zákon služebnímu funkcionáři umožňuje, ba dokonce ukládá propustit ze služebního poměru takového příslušníka, který porušil služební slib tím, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru (viz dle § 42 odst. 1 písm. d/ zákona o služebním poměru „.....příslušník *musí být propuštěn*, jestliže“). Služební funkcionář je tedy v souladu se zákonem oprávněn a zároveň povinen posuzovat, zda vytýkané jednání, jehož se dotýčný příslušník (zde žalobce) dopustil, naplňuje všechny čtyři podmínky stanovené zákonem: 1. zda je porušením služebního slibu, 2. zda je zavrženíhodné, 3. zda má znaky trestného činu a 4. zda je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru. Rozhodnout o propuštění příslušníka ze služebního poměru podle § 42 odst. 1 písm. d/ zákona o služebním poměru lze pouze tehdy, jsou-li všechny tyto čtyři kumulativní podmínky splněny.

Ustanovení § 42 odst. 1 písm. d/ zákona o služebním poměru je speciální právní úpravou ve vztahu k úpravě obsažené v § 180 odst. 5 věty druhé zákona o služebním poměru a opravňuje služebního funkcionáře učinit si při rozhodování o propuštění příslušníka ze služebního poměru úsudek o tom, zda jednání, jehož se příslušník dopustil, má znaky

trestného činu. Pokud k takovému závěru služební funkcionář dospěje a v návaznosti na něj rozhodne o propuštění příslušníka ze služebního poměru, nejedná se o porušení presumpce neviny, neboť tento závěr je omezen toliko na řízení ve věci služebního poměru. Rozhodnutí služebního funkcionáře není odsuzujícím rozhodnutím, jímž by byl příslušník uznán vinným spácháním trestného činu.

Soud nemohl přisvědčit ani námitce, že jednání, jehož se žalobce dopustil, nebylo způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru. V tomto směru se soud plně ztotožňuje s názorem vysloveným v rozhodnutí správního orgánu I. stupně, že žalobcovo jednání spočívající v tom, že na Pedagogické fakultě Ostravské univerzity vystupoval při skládání zkoušek pod identitou svého kamaráda M. J., a uváděl tak v omyl příslušné pedagogické pracovníky Ostravské univerzity, je v příkrém rozporu s vysokými morálními požadavky kladenými na příslušníky Policie ČR a že pro společnost je zcela nepřijatelné, aby se takového podvodného jednání dopouštěl policista, jehož úkolem je dbát na dodržování zákonů ostatními občany.

Soud nicméně shledal opodstatněnou žalobcovu námitku, že v daném případě nebyla splněna jedna z podmínek pro jeho propuštění ze služebního poměru zakotvená v § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, a sice ta, která stanoví, že vytýkané jednání má znaky trestného činu.

Otázkou, zda jednání policisty, které je důvodem pro jeho propuštění ze služebního poměru podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „předchozí služební zákon“) musí vykazovat všechny znaky trestného činu, se podrobně zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29.4.2009 č.j. 6 Ads 25/2009 – 87. Závěry, které v tomto rozsudku vyslovil, lze plně vztáhnout i na nyní projednávanou věc, neboť úprava obsažená v ustanovení § 106 odst. 1 písm. d) předchozího služebního zákona v tom znění, které bylo předmětem posouzení ze strany Nejvyššího správního soudu, tj. ve znění účinném od 1.3.2006, je obsahově zcela totožná s ustanovením § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru. Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku nejprve obecně konstatoval, že trestným činem je podle § 3 odst. 1 trestního zákona č. 140/1961 Sb., pro společnost nebezpečný čin, jehož znaky jsou uvedeny v tomto zákoně. Pojmové znaky trestného činu tedy tvoří znaky uvedené v zákoně (formální znaky trestného činu) a nebezpečnost činu pro společnost (materiální znak trestného činu). Jestliže tedy čin nesplňuje formální nebo materiální znak, nejde o trestný čin. Primárně se přitom zjišťují formální znaky trestného činu. Materiální znak trestného činu se pak používá jako určitý korektiv, s jehož pomocí se odstraňují tvrdosti zákona při řešení otázky trestnosti konkrétního trestného činu. Při absenci formálních znaků trestného činu tak již není zapotřebí posuzovat jeho materiální znak. Mezi formální znaky trestného činu náleží obecné znaky, které jsou shodné pro všechny trestné činy a navzájem se od sebe neliší. Jimi jsou konkrétně stanovený věk a přičetnost. Formální znaky trestného činu dále tvoří znaky skutkové podstaty trestného činu (typové znaky), které určují, o jaký konkrétní trestný čin jde. Obligatorními znaky skutkové podstaty trestného činu jsou přitom objekt, objektivní stránka, subjekt, subjektivní stránka a protiprávnost.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku dále uvedl, že stěžovatelka se (odcizením slunečních brýlí z obchodního domu v hodnotě 299 Kč) sice dopustila zavrženíhodného jednání, které je způsobilé ohrozit dobrou pověst policie, avšak toto jednání nevykazuje znaky trestného činu. Za této situace nebyla splněna jedna z podmínek pro její propuštění ze služebního poměru příslušnice Policie České republiky podle § 106 odst. 1 písm. d)

služebního zákona, ve znění zákona č. 21/2006 Sb. Na tomto závěru přitom nemůže nic změnit ani závěr uvedený v rozhodnutí o odvolání, že v uvedeném zákonném ustanovení byla použita formulace „znaky trestného činu“, a nikoliv „všechny znaky trestného činu“. *Pokud totiž čin nemá všechny znaky skutkové podstaty trestného činu, není tu ani skutková podstata samotná. Navíc sama existence jen některých znaků skutkové podstaty je jen zdánlivá, neboť kde není skutková podstata, nemohou být ani její znaky. V dané věci tedy v důsledku neexistence objektivní stránky nebyly naplněny znaky trestného činu* (krádeže podle § 247 odst. 1 trestního zákona).

Také v nyní projednávané věci žalobcovo jednání nenaplnňuje znaky skutkové podstaty trestného činu (poškozování cizích práv). K tomuto závěru dospěl soud v trestním řízení vedeném proti žalobci na základě obžaloby podané pro skutkově totožné jednání, které bylo důvodem pro propuštění žalobce ze služebního poměru. Krajský soud v Ostravě v odůvodnění zprošťujícího rozsudku ze dne 17.6. 2011 č.j. 3 To 501/2010-316 poukázal na závěry obsažené v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30.3.2011 č.j. 6 Tdo 217/2011-22. Nejvyšší soud ve zmíněném rozhodnutí mj. uvedl, že z tzv. skutkové věty výroku o vině zcela jednoznačně vyplývá úmysl obžalovaných uvést v omyl zkoušející pedagogické pracovníky ohledně osoby, která vykonávala zkoušku při ověřování studijních znalostí M. J.. Z popisu skutku však již nelze dovodit, že by úmysl obžalovaných směřoval ke způsobení vážné újmy právnické osobě - Pedagogické fakultě Ostravské univerzity. Dle Nejvyššího soudu je nelogické se domnívat, že pouhou záměnou studentů u zkoušky by mohlo dojít k ohrožení dobré pověsti Pedagogické fakulty Ostravské univerzity. Zavinění se musí vztahovat k následku, což v dané věci znamená, že pachatel tohoto trestného činu musí chtít nebo být srozuměn s tím, že v důsledku jejich jednání může být vážná újma na právech způsobena. Pokud tedy jde o subjektivní stránku přečinu poškozování cizích práv podle § 181 odst. 1 tr. zákoníku, neposkytuje popis skutku pro naplnění tohoto znaku skutkové podstaty trestného činu potřebná skutková zjištění. Za dané důkazní situace je zřejmé, že motiv jednání žalobce byl veden toliko snahou pomoci M. J. složit zkoušky, přičemž další cíl obžalování nesledovali a způsobení vážné újmy na právech, které odvolací soud spatřuje mimo jiné v ohrožení schopnosti Pedagogické fakulty Ostravské univerzity konkurovat s ostatními pedagogickými fakultami, není v jejich subjektivní stránce zahrnut, respektive nebyl důkazními prostředky objektivizován a konkretizován ve skutkovém zjištění.

Nejvyšší soud dále uvedl, že ustanovení § 19b odst. 2, 3 občanského zákoníku chrání právnickou osobu před neoprávněnými zásahy do dobré pověsti. Jedná se o institut soukromého práva, přičemž neoprávněný zásah do dobré pověsti právnické osoby, byť je třeba i způsobit i značnou měrou poškodit vážnost právnické osoby či způsobit jí jinou vážnou újmu, nelze trestně stíhat. Jinými slovy řečeno, jakkoli by zásah do dobré pověsti právnické osoby byl neoprávněný, nelze současně dovozovat, že jde o vážnou újmu na právech ve smyslu trestního zákoníku bez dalšího. *Jelikož ze skutkových zjištění nelze dovodit, že by byly naplněny všechny formální znaky trestného činu a skutková zjištění ve vztahu k subjektivní stránce přečinu poškozování cizích práv podle § 181 odst. 1 tr. zákoníku, zejména ke způsobení vážné újmy na právech v rozhodnutí odvolacího soudu absentují, Nejvyšší soud dospěl k závěru, že výrok o vině nemá oporu v provedeném dokazování. Nedostatečný popis objektivní stránky trestného činu a absence subjektivní stránky trestného činu podle § 181 tr. zákoníku způsobují, že výrok o vině nemůže obstát.*

Na základě výše uvedených závěrů Nejvyššího soudu, jimiž byl při dalším rozhodování v trestním řízení vedeném se žalobcem a M. J. vázán, Krajský soud v Ostravě

oba obžalované zprostil obžaloby, která jim kladla za vinu spáchání trestného činu poškození cizích práv, s tím, že skutek označený v žalobním návrhu *není trestným činem*.

Se zřetelem k výše uvedenému je nepochybné, že žalobcovo jednání, pro které byl rozhodnutím služebního funkcionáře propuštěn ze služebního poměru, nenaplnuje formální znaky skutkové podstaty trestného činu poškození cizích práv podle § 209 odst. 1 písm. a/ tr. zákona, a to jednak následek (způsobení vážné újmy na právech jinému), který je jedním ze znaků objektivní stránky daného trestného činu, a dále zavinění jakožto znak subjektivní stránky trestného činu (úmysl směřující ke způsobení vážné újmy na právech Pedagogické fakulty Ostravské univerzity). V takovém případě nelze hovořit o tom, že by jednání žalobce mělo znaky trestného činu. Jak dovodil Nejvyšší správní soud ve shora citovaném rozsudku ze dne 29.4.2009 č.j. 6 Ads 25/2009 – 87, pokud čin nemá *všechny* znaky skutkové podstaty trestného činu, není tu ani skutková podstata samotná. Navíc sama existence jen některých znaků skutkové podstaty je jen zdánlivá, neboť kde není skutková podstata, nemohou být ani její znaky.

Žalovaný se mylí, když v napadeném rozhodnutí uvádí, že rozhodnutí o tom, jaký následek dosahuje intenzity požadované trestním zákonem, tedy zda žalobce skutečně svým jednáním způsobil vážnou újmu na právech jiného, přísluší (pouze) orgánu činnému v trestním řízení. Bylo na žalovaném, aby v řízení o propuštění žalobce ze služebního poměru podle § 42 odst. 1 písm. d/ zákona o služebním poměru zvažoval i to, zda jednání žalobce naplňuje také tento znak skutkové podstaty daného trestného činu. Pokud by totiž žalobce vytýkaným jednáním nezpůsobil jinému vážnou újmu na právech, nemohlo by se vůbec jednat o jednání mající znaky trestného činu poškození cizích práv, neboť jedním z obligatorních znaků skutkové podstaty tohoto trestného činu je právě následek spočívající ve způsobení vážné újmy na právech jinému.

V souzené věci tedy byly splněny toliko tři ze čtyř výše uvedených kumulativních podmínek pro vydání rozhodnutí o propuštění žalobce ze služebního poměru, zakotvených v § 42 odst. 1 písm. d/ zákona o služebním poměru – žalobce vytýkaným jednáním porušil služební slib, jeho jednání je zavrženíhodné a je také způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru. Čtvrtá podmínka, podle níž musí jít o jednání, které má znaky trestného činu, však splněna nebyla, což znamená, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem.

K argumentaci žalovaného poukazující na to, že Nejvyšší soud v usnesení ze dne 30.3.2011 č.j. 6 Tdo 217/2011-22 zmínil, že žalobce byl za uvedené jednání propuštěn ze služebního poměru, soud podotýká, že se ze strany Nejvyššího soudu jednalo pouze o konstatování zveřejněné informace, nikoliv o hodnocení souladu tohoto úkonu služebního funkcionáře se zákonem.

S přihlédnutím ke všem shora uvedeným skutečnostem a citovaným zákonným ustanovením soudu nezbylo než napadené rozhodnutí pro nezákonnost zrušit (§ 78 odst. 1 s.ř.s.). V souladu s ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Ve druhém výroku tohoto rozsudku přiznal soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s.ř.s. žalobci, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Náklady, které žalobci v řízení vznikly, jsou tvořeny zaplaceným soudním poplatkem ve výši

2.000,- Kč a náklady souvisejícími s právním zastoupením žalobce advokátem, které jsou tvořeny těmito položkami a/ odměnou za právní zastoupení žalobce advokátem za celkem tři úkony právní služby (převzetí zastoupení, sepsání žaloby, účast při jednání soudu), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činí dle advokátního tarifu - vyhlášky č. 177/1996 Sb., 2.100,- Kč (§ 7, § 9 odst. 3 písm. f/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1.9.2006), b/ třemi paušálními částkami ve výši 300,- Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1.9.2006), c/ cestovným advokáta – jízdné vlakem na trase Zábřeh na Moravě a zpět ve výši 758,- Kč a jednodenní jízdenka MHD Praha v ceně 110,- Kč, d/ náhradou za promeškaný čas advokáta za cestu k jednání u soudu a zpět v trvání 10 půlhodin á 100,-Kč, celkem tedy 1000,-Kč (§ 14 odst. 1, 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.), e/ částkou 1.813,60 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s.ř.s.). Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, tak činí 12.881,60 Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

V Praze dne 19. září 2012

JUDr. Naděžda Řeháková v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Válková